

ZOMBOR és VIDÉKE

BACS-BODROGH MEGYEI POLITIKAI LAP.

Szerkesztőség: Csillás Benő-utca 94. szám.

Kiadóhivatal: Kossuth Lajos-utca 152. szám.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. DONOSZLOVITS VILMOS.

Egész évre 12 kor., félfévre 6 kor., negyedévre 3 kor.

Egyes szám ára 16 fillér.

Megj.: A lap minden vasárnap és csütörtökön is megjelenik.

A mi hibáink.

A magyar középosztály, melyet nálunk a földbirtokosok képeznek és a nagykereskedők s a magyar tisztviselői kar, a honorációrok osztályának nyomasztó, türehetlenné vált helyzetéről sok szó esett már. A középosztály megmentéséről olcsó hitel és szövetkezés útján sietnek gondoskodni, a tisztviselői kar fizetésemeléssel ostromolja a törvényhozás és törvényhatóságok kapuit, kiálltván: el vagyunk adósodva, élni nem bírunk! Sok toll kopolt, tinta fogyott azon halvaszületett és életretel, egészséges és egészségtelen ideák, mentő tervek fölszínre hozásában, amelyekkel ezt a nagy, életbevágo nehéz társadalmi kérdést megoldani akarták.

Csak egyet említünk, a mit a bajok kulforrásának keresésében minduntalan emlegetni hall az ember, mint olyan körülményt, a mi középosztályunk pusztulásának egyik főtenyezőjeként fölhozhatik. Az igények, a megváltozott viszonyok követelte igények, a mikhez alkalmazkodnunk — ha élni akarunk — kötelesség, azok kergetik anyagi veszedelmekbe, adósságba, romlásba nemzetlentartó társadalmi osztályunk ezreit.

Drága az élet, a lakás, a ruha, az

élelem, a gyermeknevelés, a szórakozás és a jövedelem kevés, az igényeknek alig egy tized részére, hogy elegendő. És a nevelésesen csekély jövedelemből az élet elemi szükségletein fölül még társadalmi kötelezettségeink is vannak.

A tisztviselő férj tagja a különféle egyeletnek, az olvasókörmek, a kaszinónak, a dalárdának, a humanitárius, irodalmi, zenei egyesületeknek, torna-, vívó-, sportkluboknak, (ezek mind külön-külön egyelet, mert sok ember számára kell elnöki, titkári és választmányi tagsági pozíció), mindezekre szép summát fizet az évi illetményéből. Ezen egyesületek azután versenyeznek egymással különféle ünnepélyek, koncertek, bálók jourok (lagok és családjaik számára) tartásában, a melyekről a tisztviselő férj és a legújabb divat szerint felruházott »nagyságos asszony« nem hiányozhatik. Az elite-bálokban, a koncerten, társasvacsorákon, táncszínházban, alapszabályszerű dalestélyeken s a jó ég tudná megmondani még, hol mindenütt meg nem jeleni, egy a kinézéssel, az élve eltemetléssel. No meg az asszony rimánkodásának, mely modern férj tudna ellentállani?

Egy szóval a vidéki városokban szegények vagyunk, de jól élünk.

Hát persze, hogy drága az élet, a lakás, a ruha, a levegő, minden, a mit az élet nyújt s a mire minden kétlábu tollatlan állatnak e szomorú föld kerekén szüksége vagyon, de hát kérem szeretettel, mi jogon követel tőlünk az élet, a társadalom olyan (legtöbbsnyire luxus) kiadásokat, a melyekre budge-tünkben nincsen fedezet? Semmiféle jogunk nem követelhet és nem is követel, feleljük. Mert ekképen okoskodunk: Ennyi meg ennyi a fizetésem, vagy a jövedelemem, ebből szerény háztartásra kikerül ennyi (jóformán az egész summa), másra nem kerül semmi. No, ha nem kerül, hát szépen meghuzom magamat, pontosan teljesitem a kötelellességetem s valamikor csak derül rám is, előbbre megyek, (ha nem érem is el a VI-ik fizetési fokozat I-50 rangosztályát és akkor több kényelmet adhatok magamnak és az enyémnek.

Lemondani, lemondani minden olyan kiadásról, a mi nem okvetlenül szükséges dologra fordítódik s nem uszni az árral, mely előbb-utóbb elnyel, miként a biblia tanítása szerint, elnyelé vala Jónást a csethal.

A magyar középosztály azt hiszi

„A ZOMBOR és VIDEKE TARCZAJA“

T. E.

Ha egyedül lennék a földön
S nem lenne ember kívülem
Én lennék ur, én lennék szolga
A földön és a tengeren.
A nap csak nekem kelne az égen
Az éjjel rám borulna csak
És nem zavarná senki, semmi
Irtóztató nyugalmamat.

Csak én lennék meg a természet,
A melynek elmulása nincs.
Szívemen, lelkemen nem lenne,
Mint mostan, annyi sok bilinos.
Szabad lennék és e szabadság
Határtalan von mint az ég
Enyém lenne, engem uralna,
Amit csak nyújthat föld, víz, lég:

Csak te hiányoznál a földről.
Csak te hiányoznál nekem,
Kiert a gyűtrő szerelemnek
Minden kinjárt átérezem.
Egész világ enyém legyen bár,
Mit érne nekem nélkülöd,
Kit százszor léptem ki szivemből
És százszor megszerettelek.

Széles uton. . . .

Széles utca, magas torony,
Arra siet a galambom.
Pipi piros a kendője,
Én vagyok a szeretője.

Néznek engem is a lányok,
De én alig nézek rájuk.
Minek nekem csillag fénye,
Ha feljött a nap az égre?

Dalos.

Farsangi gondolatok.

Most érkeztem haza. Margitkánaknál nagyszerű osonna volt. Aféle pletykaszóúre. Kedélyes társaság, csinos lánykák. Pompásan telt az idő.

Csak úgy zsong még most is a fülemben a sok női hang. Mariskáé olyan, mint a sip: átható, csengő s amellet mindig „á“ból beszél és pedig b é c s i „á“ból, mely tudvalevőleg két és fél rezgással magasabb, mint a frazezia.

Istenemre! sok tapsot aratna vele a jótékony előadásokon.

Annuska hangja, mint a szellő, ugy susog, — akár a lombok küzt a zefir, — belopózik az ember fülébe s ugy cseng-

bong benne, hogy Zsuzsikának kell megszólalni, mert másképp elkábitja a fiatal főt. Zsuzsika — bariton.

Aztán a többi. . . .

Hanem Margitka, a kedves házi kisasszony — az csacsog. Olyan, mint a madár, ha beszél, ha énekel. Úgy beszél mint a ficsérékelő fecske, mint a nevető gerle, — és ugy énekel, mint a röpke pacsirta a tavaszi verőfényben.

A hangjával tele van a ház, meg csendül reá az ablak, utána hangzik zongora hurja. Hát még, ha kaczag!

Mikor elmeséltem a társaságnak, hogy tegnap-előtt a háziasszonyom cziczája, — alig hogy elfordultam, belekóstolt a reggelimbe s mire visszajöttem a másik szobából, eltüntetett fél csésze tejet és aztán neki ugrott a kedvenc virágaimnak, letörte a bimbozó szegfülmét: olyat, egész kromatikus skálát kaczagott rajta, hogy könyei is kiperegtek. Alig győzte fölszárítani icozi-piczi csipke kendőjével. Aztán sok jóakarattal, de különös hangsúlyjal szólt:

— Lássa, lássa! — ugy kell magának Gerő bácsi, miért nem házasodik már meg? Az a hangsúly, az a kérdés nagyon

hogy most is úgy van, mint volt régen. Az édes anyaföld mindent megad. A mire nem került, arra is kerül. Ott a régi jó házi zsidókat pótoló takarékpénztár. Egy kis névfirkantás, néhány fillér árán kapható papírszeletre s föl-váltódik szép kékhasu bankókra a hitvány papiros.

A minék a vége aztán többször épen nem mulatságos.

Nem szólunk még ezen szerény kis elmelkedésünkben egyébről, a mi jóra való középosztályunk erkölcsseit és így existenciáját pusztító betegségről, a milyen — tesszem föl — a kártya.

Az urak kártyáznak, a gazdag dzsentri, a képviselő a tisztviselő, az iparos, a kereskedő, ügyvéd, doktor, mérnök mind alsózik, ferbliz, tarokkoz, nyer, veszít naponta ahogy jön, — példáját követi a kicsiny ember s a kibe a kártyázás és ehez hasonlatu szenvedély ménköje beléülött, az elveszett ember, azt még tudós és híres Fazekas kurája sem fogja többé megeleveníteni.

Szóval, minnél drágább az élet, annál több követelménnyel lép föl velünk a társadalom (ez különben csak frázis, ürügy a lelkiismeret csillítására) annál kevesebb igényt támasztunk mi magunk s a kiben egészséges gondolkodás vagyon, az úgy él, ahogy tud, fűtyül a konvenczióra s az úrhatalmságot csak mások szomorú példáiból ismeri.

De azután az ilyeneknél nincs számla adósság garnadaszámra; a férj uramat délben nem lesi egy csomó inas a kapubar követelésekkel, hogy ebédjét elrontsa; nincs fulkosás jó barátok után, giránsok fogdosása, — jut még ami pedig a legutolsó szokott lenni — doktornak meg palikáriusnak is! Szóval kellemes az élet folyása, édes az otthon és megelegedés van a családban. De bezzeg az urhatalmság mellett mily pokoli purgatorium az otthon lét — a

férj uram naphosszat körben, Cassinóban, az elhagyott nő elkéserevve egyébb szórakozást keres, civődés, veszeke-dést lát a gyermek, erkölcsi nivójában süllyed a család, — végre szélzülve lönkre megy.

Pedig nem oly nehéz az élet művészele, csak egy dolog kell hozzá, a mit az ember az ellemi iskolában megtanul — a kétszer kettő!

Fegyelmezés az iskolában.

Alig ért vége azon ádáz harc, melyet néhány fővárosi lap, egy iskolaibüntetői esetből kifolyólag indított, a tanügyi ugyanis sokat zaklatott munkásai ellen; most ismét riadót fujtak ott fent, meghuzták a lélekharangot egy középiskolai tanár felett, aki egy félreértett, vagy félre magyarázott izenet miatt állítólag egy egész osztályt felfofozott.

Nem rég egyik közreadott cikkemben azzal foglalkoztam, hogy a tanügynek és munkásainak mennyire szükségük van a napi sajtó jókارتu támogatására. Elvitázhatatlan tény az, hogy csupán a sajtó az a nagy hatalom, a mely a tanügyi iránti melegebb érdeklődés felkeltésére képes; azonban sajnosan kell tapasztal-nunk, hogy épen ezek némelyike — tisztelet a kivételeknek — a legádázabb harcot indítja a tanügyi munkásai ellen, nem ritkán a legjelentéktelenebb esetekből kifolyólag. Nem mondom, hogy a tanügyi emberei ne bántsávirágok legyenek, sőt nem árt okkal-móddal az igazságos kritika sem, de kénytelenek vagyunk kijelentni, hogy a sajtónak nem az volna a tiszte, hogy a közvéleményt, a mely ugy-sem övezi valami nagy előszeretettel körül a tanügyet, még jobban elidegenítse ettől. Mert vegyük a dolgot úgy, amint az van, ha a nagy közönség mindíg csak azt bír-vassa, hogy a tanügyi munkásaiban sok emberi gyarlóság — elfordul tőlük s ennek is csak az ügy látja kárát, mert az érdeklődés, — melyre pedig nagy szükségünk van — megessappan s más irányba terelődik.

A budapesti esetből kifolyólag fogom tollamat kezembe s megpróbálom némiképp gyengíteni azokat a vádatokat, melyekért a tanügyi munkásait oly keményen, nem

ritkán rosszakaratulag elítélik anélkül, hogy a dolgok valódi lényegét vizsgál-nák. Hibázi emberi dolog! Emberek va-gyunk — tehát ember feletti dolgokat ne várjanak tőlünk, csak annyit mennyit más emberektől. Bármily csekély fogya-tkozása is legyen egy tanárnak vagy tani-tónak, ezt már a nagy közönség más szemüvegen nézi; olyan dolgokat, mely-eket másnál fel sem vesznek, a tanügyi munkásánál már erős kritika tárgyává tesznek — tehát majdnem tökéletességet várnak tőlünk. Ha most egyik-másik közö-lünk megfeledeznek magáról és néhány rakoncátlan, elkényeszeletett henezgő ta-nulónak véletlenül neki szaladna tenyere, van akkor hajszja az egész vonalon, elle-nünk fordul az egész világ, nincs pártfo-gó, nincs, aki megmerné mondani, hogy nem a tanár a bűnös, hanem azok az el-kényeszeletett fiúk, akik némely engedé-kényebb tanárból vilóságos gúnyt üznek. Űn még most sem hihetelen el, hogy ez a budapesti tanár egy félreértett izenet miatt feledkezett volna meg annyira ma-gáról, hogy egy egész osztályt felfofoz-on. Más lehetett itt az ok: valószínű a tanuló-k kihívó módon meghazudtolták s a henezgő, pökhendi hang annyira ki-hozhatta a sodrából, hogy közülük néhá-nyat arczulított; nem tudom, más ilyen alkalommal mit tett volna, bizonyosan czukkedijkat osztogatott volna.

Nem vagyunk egy nézetben azokkal, akik a pálcza-kultusz hívei, de okkalmó-dal annak nagyon ritkán való használata czélirányos. Hi-z nagyon jól tudjuk, hogy a vesszőt is csak addig lehet hajlítani, amíg az hajlítható, később már hiába vessződnék vele. A szentírásból is olvashat-juk, hogy azon szülő, aki gyermekétől sa-jnálja a vesszőt, nem szereti azt. A gondos, a gyermeke jövőjeért féltékenyen aggó-dó szülő bizonyosan alkalmazza is a vesszőt, ha annak szükséges sége fonforog és senkinek sincs joga ezért őt felelősségre vonni. Hasonlóképp a tanító, mint a szülő helyet-tese a kuriai döntvények értelmében is jo-gosított a házi fenytiek alkalmazására, ter-mészetes bizonyos megengedhető határok között és hogy fordulhatnak elő esetek, melyekben a határ túllépettet, az már a hatósági beavatkozást is maga után von-hatja. A pedagógia is megengedi külön-b-sébb esetekben a testi fenytiek alkalmazá-sa.

meglepett s már készültem szólni, de ő elkezdett egy bolondos áriájú gyorspolkát játszani, dudolt is hozzá, mintha csak arra akarna figyelmeztetni, hogy ne siessek a felelettel, gondolkozzam, időt ad.

Gondolkodtam is. Nem is tudom hon-nan, de úgy elfogott a gondolkodás, mond-hatnám: az ábrándozás, mint egy tizenkét esztendő sűrű szerelmest.

Ez a kérdés . . . ez a hang . . . ez a hang-súly . . . és a tekintete . . .

Mégis csak bohó kis lány ez a Margitka. Csak olyan jól ne kezelné azt a száz-fogu szörnyeteket.

Margitka kitartóan játszott, a többi a gondolataival bibelődött: szerte járt az eszünk. Hanem bezzeg, mikor a leghatá-sosabb akkordnál kicsi kacsója a f e h é r billentyűk helyett a szomszéd f e k e t é k r e ütött, csak egy félhang volt ugyan a különbség, — de olyan csiklan-dozás futott rajtunk keresztül, amely a hallgatóknak megtörte a némaságát, tölem pedig ellizte az ábrándozást.

Csak nővel szemben ismeri el tréfá-nak az ember az ilyenféle „hatást“, kü-lönben lovagias ügyet is lehetett volna kanyarítani (hisz az a legkönnyebb!) De

így n e v e t t ű n k rajta, hálásan nevet-tünk, — s azalatt a hátam oly ludbörös volt, mintha valamely rémregény meg-felelő fejezetét olvastam volna.

Aztán elgondoltam, hogy mára eleget kaptam, jó lesz haza menni s elbucsz-tam. Margitka keze oly lágy, oly bárso-nyos volt, s mintha . . . mintha melegeb-ben fogtunk volna kezét, mint máskor. És haza jöttem.

Még most is végig fut a hatás a sarkamtól a tarkómig, ha csak rángolok.

Olyan furcsa az időjárás is. Hideg. Az én kis szobám, az én garson szobács-kám sem volt még ily rideg; ez a négy fal ma nagyon barátságatlanul fogad. Az asztalom is hogy össze van hányva. Könyv, ujság, hajkefe, bajuszkötő, arczkép mind egy rakáson. Aztán ez a vastag por mindenfelé.

Nem tetszik, nem tetszik.

Aztán meg ni! — én vagyok-e az a tükörben?!

Végig czirogatom a fejemet, fejemen a fűrtjeimet. Hm, hm! biz azok gyé-rülnek, ritkulnak: maholnap ugy dieszrik a hajamat, hogy: ritka-szép. . . . Mintha korai derlepte volna meg.

Hisz ezt még tegnap nem láttam!

Meg aztán ma bácsinak szólí-tottak.

Most kezd csak valami igazán bor-zongatni. Vagy tán a félig nyitott ajtó az oka? Az ám, még „cu g“-ot kaphatok, reumás leszek, ágyba jutok, ki ápol? Ki gondoz?

De milyen szellős is ez az én laká-som, mindenfelől bejő a szél.

Hogy én ezt tegnap nem éreztem! . . .

Hm! — alig merek rágondolni: vé-nülünk, mulik az idő.

Hogy is mondta Margitka?

— Gerő bácsi! — mért nem háza-sodik már. . . .

Hogy én erre se gondoltam még!

De ideje lesz már erre is gondolni, hisz annyi baj környékez, meg aztán a tarkóm is figyelmeztet s ki tudja, tán már így sem jó hozzám senki feleségül.

Margitka vetette föl ezt a kérdést, — kérdéssel fogok neki felelni. Megkérdem igazán bácsinak tart-e? — s ha nem-eljön-e hozzám feleségül?

Csak az a zongora, az ne volna.

sát, de csak bizonyos határok között, olyan formán hogy az sem a tanítót, sem a tanítványt le ne alázza, hanem, ha büntetünk, mindig szemünk előtt kell, hogy legyen, hogy ezzel nem megtorolni, hanem gyógyítani akarunk. Ilyen alapon való büntetés alkalmazása nem fog nekünk sok kellemetlenséget okozni, mert büntetésünket a szeretet vezérli; ahol szeretet van, ott nincs baj, ahol igazság vezet minden tetteiket, ott nem kell félnie, rettegnie a tanítónak a Demokles kardjától, merj ez is csak akkor sujt, ha embertelen bánásmóddunkkal arra rásólgatunk, ilyen esetekben pedig meg is érdemeljük azokat a kellemetlenségeket, melyeket magunk magunknak szereztünk.

Nem hagyhatom szó nélkül azon körülményt sem, a mely nagyban elősegítheti a palca-kultusz, értem az osztályok túlszűfolttségét. Kérem, hogy fog az a szegény tanító boldogulhatni 80, 100, vagy 120 tanulóval, akiknél a házi, a szülői nevelés ferdeségei a legnagyobb mértékben feltalálhatók? Kisebb helyeken ahol az egyszerűen és józanul gondolkodó szülő, aki gyermekeinek tanítóját a legnagyobb jóakardjának tekinti, soha, vagy csak nagyon kivételesen ejt le tiszteletlen szavakat gyermeke előtt tanítója ellen, nehogy az a nimbus, amely a gyermek képzeletében a tanítót körülvezi, durva módon megsértessék. Ilyen nevelési gyermeknél a figyelmeztetés jatszi dolog. Másként állunk a nagy városok romlott levegőjében nevelkedő gyermekek fegyelmezését illetőleg. Ezek tekintélyes része fogalmával sem bír a tisztességnél, illetlenek, durvák, bennök a szép és jó iránt oly nagy a közönyösség, hogy az ember valóban gondolkodóba esik, hogy miként fajulhat el annyira az az ártatlan gyermeki lélek. Semmi sincs szent ellőttük, az enyém-tied fogalmával nincsenk igen tisztában, az egymás iránti türelmetlenség és rosszakarat annyira sajátjukká vált, hogy ember legyen a talpán az a nevelő, a ki ezeket a ferdeségeket orvosolni tudja. Ha most a nevelő ezeket a bajokat erőlyes kézzel gyógyítani akarja — természetesen a szülők közbejöttével, — nem ritkán nemis intenciójában félreértetik s megtörténik, hogy szemben találja magát a szülővel, a ki nevelői eljárásában nemhogy segélyére lenne, hanem megüsitja azt azzal, hogy legdurvább módon megsérti a tanítói tekintélyt, a mely ha a gyermek előtt lerontott, a nevelő eljárása meddő marad s nagyon sokszor kell olyan eszközökhöz folyamodni, a mely neki sok keserű órákat okoz.

En csak azokat a nagy képtiskodókat, akik egy-egy büntetési esetből oly nagy riadókat fújnak, szeretném bedlítani egy városi iskolának egyik-másik túlszűfolt osztályába csak pár napra, — bizonyára a tolla másék és más szemben fogna. Kénytelenek vagyunk tehát kimondani, hogy bármennyire s bármi módon agítájanak is a vessző sutba dobása mellett, azt addig elérni nem fogják, míg az osztályok túlszűfoltása meg nem szüntettetik. Akkor beszélhetünk a vessző, mint büntetési eszköz teljes elvetéséről s megkövetelhetjük hogy a tanító csupán olyan eszközökhöz nyuljon, a mely kizárólag a gyengédségen alapszik.

Ne gondolja az azért senki sem, hogy most a gyengédségen szereteten alapuló nevelési eszközök nem alkalmazhatók, sőt ellenkezőleg, határozottan állíthatjuk, hogy városunk összes iskoláiban csak a humanitásra alapított nevelési elvek szerint történik a tanítás és hogy szörványosan, nagy ritkán fordulhatnak elő esetek, hogy koménybén megtorlási mód is alkalmaztattik, annak legtöbb esetben a növendék kihívó, makacskodó viselése az elődezője. Ezekben voltam bator véleményemert nyilvánítani a testfenyíték alkalmazását illetőleg az iskolákban M. P.

Hírek.

* Kinevezések katonáéknál.

Késmárky József a 3. boszniai gyalogezredhez, Czinkler Kálmán mérnököt a cs. és kir. tüzérséghez, végül Müller Károlyt a vadász zászlóaljhoz tartalékos hadnagyokká lettek kinevezve.

* Mayer püspök — a zombori újtemplomnak.

Amint értesültünk, Mayer Béla — v. borsoni püspök, városunk szülőtte, a zombori új templomban egy oltárt készült állíttatni saját költségén. A fenékűt gondolkodású nemes főpapot, kinek mély tudományú, éles és biztos logikájú, ékes szólású beszédei úgy a tanító gyülekeken mint a katolikus körökben általános feltűnést keltenek — bizonyára nagy örömet szerez az elhatározásával zombori földjeinek.

* Eljegyzés.

Szondy Mátyás a zombori kir. törvényszék közkedvelt bírójának bájos leányát Mariskát eljegyezte Engelthaler László kir. törvényszéki aljegyző Zomborban.

* Panasz az artézi víz ellen.

Több oldalról azt a panaszt vesszük, hogy az artézi vizet áruólk vizes hordói tisztátalanok. Felhívjuk erre a rendőrség figyelmét, ki eddig is szigorúan ellenőrizte a vizet hordó árusítókat.

* A zombori színházért.

Szathmárt működő Szilágyi Dezső társulata pályázik, amely a megszünt Csókaféle társulat felszerelését vette át.

* „A Hétről.”

Lapunk kedvenc munkatársa, Vargay Ferenc ügyvéd, kinek súlyos betegségeiről pár hét előtt hírt adtunk, mint örömmel jelenthetjük, bajából felgyógyulva, újra felvette ügyvédi működését és birjuk ígérte, hogy nem-sokára lapunkat is felkeresi rég nélkülözött cikkeivel — „A Hétről.”

* Kinevezés.

A földmívelésügyi miniszter Szalay Dezső és Szilágyi Boldizsár kir. folyamtermőnököket műszaki tanácsosokká nevezte ki.

* Izr. nőegyleti bál.

A társadalmi egyetértésnek, szeretetnek, békének és harmonianak ritka szép epotheozisa volt ez a mulatság. Városunk színe java uri családaink legelőbbkelje versenyre adtak itt találkát, bebizonyítsák azt, hogy még a mai világban is, midőn a reakció sőt szárnyakán közeleg, midőn egyfelől a gazdasági pangás, másfelől az idealistikus világnézet csődje allanak rémeként előtűnik egy kis jóakarattal, jókedvvel és szerénységgel mulathatunk. Mulathatunk úgy, hogy nem kell egymástól széjjel meunünk, mulathatunk úgy, hogy senki se sértődjék meg, s hogy mindenki jól találja tel magát. És ha így nézem a tánczó párokat, ha nézem a mosolygó szemű és tekintetű kísérőket, ha látom ott városunk polgárainak legedrekbabbait, ha tekintetem átfut a vidám párokon, ha látom, hogy itt a tánczeremben fiatal és agg, szegény, gazdag jól megférnek egymás mellett: önkéntelenül is felsőhajtok, miért nem lehet ez így az életben, miért nincs ez így a munkában? Miért huzunk szét akkor, ha dolgozunk kell? Bálí tudósítói szerepemtől kissé eltértem. Annál rövidebben kell végezmem a bállal. A nőegyleti előlétség nagyérdemű elnöknőjének Dr. Spitzer Mórné fáradhatatlan vezetése és a vígalmi bizottság kitűnő elnöknőjének Dr. Bruck Arminének fáradozása eléggé ismeretesek, semhogy ezt még egyszer méltatunk kellene. Nem is tesztem ezt. Mert a bál erkölcsi sikeréről tanubizonyoságot tesz a bájós hölgykoszorú, melyet közlünk, anyagi sikeréről pedig 400 kor. meghaladó tiszta jövedelem. En itt csak egyet teszek még. Kérve kérem mindenkor, kiknek szívén fekszik az, hogy városunk

társadalmi élete felébredjen a tespedésből, hogy mindenütt oly számosan jelenjenek meg, hogy mindenütt oly feszületül érezzék magukat, mint ezen a mulatságon. Mert végre isz mindnyájan emberek és hazafiak vagyunk. Nézzük el egymás hibáit, szeretettel figyelmeztessük rájuk egymást egyesüljünk, a munkában ép úgy mint a szórakozásban. És most elevenedjék meg diszes hölgykoszorú: Weidinger Zsigmondné, Weidinger Sándorné, Rónai Károlyné, Hauke Imréné, Wámoscher Aronné, Halász D. né, dr. Feles A. né, Kóhut H. né, Kollár V. né, Kórits Eszter, Weisz Vilmosné, dr. Sági S. né, dr. Bauer I. né Preszli Jánosné, Schlieszer S. né, Schlieszer L. né, dr. Bruck Arminné, Pártos Samuné, Kende I. né, Lederer Mihályné, Müller Vilmosné, özv. Loschitz I. né, Bárány Zsigáné, Spitzer Jakabné, Lukács Zsigmondné, Keszler Dezsóné, Spitzer Vilmosné, Spitzer Mórné, Szilágyi Mórné, Dömötör Aurélné, Scheer Samuné, Bondi Arnoádné, Halm Ervinné, Holczér M. né, Schneckenbergerné, dr. Csernus Pálné, Scheffer Arthurné, dr. Kabos Mártonné, Severteczkyne, Auspitz Zsigmondné, özv. Herczog N. né, Weinberger N. né. Leányok: Beck Sarolta, Kronstein Szeréna, Bauer Ilonka, (Kúnszentmiklós) Hauke Margit, Halm Olga, Halász Elza, Herczog Jolán, Kohn Czilka, Lederer Rózsika, Loschitz Margit, Müller nővérek, Pártos Jolán Pollák Teri (Grác) Preszli Nelly, Rónai Manyi, Sági Esztkó (Moor) Schneckengerber nővérek, Stern Rózsika, Vida nővérek, Weisz Margit, Schwarz Rózsika, Wundszaim Ida. —r.

* Színházunk új előfüggőnye.

Tegnap alkalmazta fel Nadas Jenő színházunkban az új előfüggőnyt, amelyen a gyönyörtelen festett allegorikus kép körül helybéli czégek, — valamint a főváros első rangu czégeinek hirdetései sorakoznak feltűnően csinos kivitelben. A hirdetések praktikus beosztása, valamint az egész függöny kivitele. Nadas Jenő jó ízlését dícsérik.

* Értesítés.

Van szerencsém értesíteni, hogy a kultur mérnökségnek távirati kérelme folytán a folyó évi január hó 11-én 9 társ. szám alatt kitűzött választmányi ülés folyó évi január hó 30-ik napjának (csütörtökön) reggeli 9 órájára halasztatik el. Zombor 1902. évi január hó 15 én. Hauke társulati elnök.

* Tűzoltó bál Zomborban.

Önkéntes tűzoltó egyesület közvacsorával egybekötött fényesnek ígérkező táncvigalma f. hó 25-én lesz a Vadász-kürt-szálloda összes termeiben. Nemcsak falragasztás és meghívók tudatják el a közönséggel, hanem a háziasszonyi tiszlet magukra vállalt női bizottság tagjai személyesen bejárják az egész várost a mulatságra igényt tartó közönséget és szóval is invitálják a tűzoltó mulatságra. Szóval a bál előkészület máris nagy arányokat öltött. — Czedler János bátyánk büszke lehet gárdájára, melylyen nem csak a poka lúzét, de akár a menyországban is megostromolhatja, ha még a földi kalendokot hogyne tudná meghódítani az ő mulatságának, a mely még mindig oly jól sikerült.

* Birói vizsga.

Zombori földink Pataj Béla, a buziási járásbírószék aljegyzője tegnap Budapesten a birói cenzurát sikerrel letelte.

* Tánczó-fűzérke.

A zombori izraelita nőegylet tánczófűzérkéje mult szombat este fényesen zajlott le a Vadász-kürt szálló emeleti termeiben. Zsuffolt termék, eleven élet, csupa elegancia, semmi blazirtság, suhogó toilették, vidám arczok, csupa báj csupa illat. . . Végig gondolva a mulatságon — egy poetikus költemény volt a tánczófűzérke, szép asszonyokkal vidám jókedvvel. Özv. Spitzer Mórné elnököt és dr. Bruck Armin alelnököt illeti meg az egész rendezéssel az érdem, hogy nem-

csak fényesen sikerült az általuk rendezett mulatság, hanem hogy a jótékony cél érdekében szép összeg anyagi hasznot is tudnak felmutatni és farsangi mulatság révén. Felülfizettek 262 koronát.

*** Sport mulatság.** A rövid farsang legsikerültebb mulatságának ígérkezik a zombori Sportegylet vívóakadémiája, amelyet szombaton e hó 18-án tart meg a Vadászúrt dísztermében. Bemutatásra kerül a francia és az olasz törvívás, a kardvívás sőt — a német Burschenschaftok fegyvere a Schläger is. Mind e vívások a párok folytonos váltakozása folytán rendkívül érdekes lesz és a viadal az utolsó fordulóig kétes. Díjakról az egyesület maga gondoskodott, de privát adományok is történtek, így a vívómester, Bartoli, egy pár értékes francia tört ajánl föl a jurynek a törvívók első jutalmát. A jury elnöke dr. Zákó István orsz. képviselő lesz. — A rendezőség a tánczról gondoskodott, de kerülte a Sportból elnevezést, hogy a mulatságnak inkább kedélyes, mint feszélyezett nagyszabású színe legyen, és hogy a hölgyek közönséges fűtérke ültözében jöhessenek. A verseny a Vadászúrt termében fellátott, po diumon körülbelül 8—10 óráig fog tartani, és utána mindjárt következik a táncz, amelyet ifjaink be fogják bizonyítani, hogy nemcsak karjaikban, hanem lábikaikban is meg van az erő és a kitartás. Jegyek 2 koronával Falcione Gusztáv, Weidinger S. és Zs, Sztrilich Zs. és Karakásevics Mihályjé üzleteikben kaphatók, de már ostromolja velök a közönség egy részét egyik másik urikisasszony is, aki a Sport iránt való érdeklődés és lelkesedésből az elárulást vállalkozott. Siessünk mulatni, mert rövid a farsang — hosszú a bójt.

*** Uránia Zomborban.** Mult vasárnap a XIX. század került színre. A színház botránosan üres volt — pedig ez volt a legszebb, a legtanulmányosabb előadás valamennyi között. A zombori intelligens közönségnek szemleli nivóját itt láttuk bemutatva — a látogató üres pályókban és még üresebb néző térében. A 19. század remek alkotásait, történelmi eseményeit, a Napoleoni korszak felvonulását, ragyogását és bukását, a költészet, a tudás, a munka, a szellem óriási vívmányait láttuk szemünk előtt elvonulni — mely eseményeket világtörténelmi drámák tejezik be mind Sedán, Páris s nekünk magyaroknak Világos és Arad. — Az előadást megelőzte a „Fehők” című darab bemutatása, melyet földünk Karvázy Zsigmond csillagosa maga olvasott fel s kísért magyarázattal — kit is a gyér közönség zajosan megéljenzelt és megtapsolt. Héttől az Uránia előadások sorozatát Pekár Gyula remek leírásával a „Táncz” zárta be. A színház a szó igaz értelmében zsufofóság a karzat és pályó rogyásig megtelt. Sok vidékít láttunk, az apatini fiatalság testületileg jelent meg. A levegő egészségtelen volt, a szellőzés pedig veszedelmesen rossz, léghuzamos. A képosportozatok a görög tánc, a tánc istennőjének: Terpsichorének bemutatásával kezdődnek. Itt mindjárt megismerjük Balogh Szidit, az opera prima ballerijnát (s a kis Nirschy Irént, a ki Seikilos dalát pán sírján fújja). Következik kis váratlan Salome táncában Márkus Emilia, a Nemzeti Színház művésznője. A sötét középkorról nincs mit szólnia a táncz krónikásának. S csak mikor a keresztes háborúkban megismerik a keleti háremeket, akkor vetik le az asszonyok Európában is az apáczaszerű esuhát, s felébred a troubadur korszak. S itt érünk a táncz aranykorzákhöz: a legragyogóbb három századhoz. A XVI. században az olasz, a XVII. ben a spanyol és a XVIII. ban a francia tánc uralkodik, mert a francia trónon is felváltva ebben a sorban: olasz, spanyol és francia királynék ültek. A ballet szerepe itt kezdődik. A Povane-táncból kiérezzük az olasz asszonyok bibornok-mecenásainak ké-

nyelmes sétálását. A friss Gaillarde-ból a Bertalanéji gyilkosok fűge kajánága tobzódik előtünk. Ezután következik XIII. és XIV. Lejos táncmesterkedése. A lóballmester persze Richelien, a ki 78 éves korában hal meg és még akkor is négy szerelmes korszakba beillenek ezek a bájos táncok: a Courante, a Pessepiéd, a Gavotte, a Menuette, a Trantella és az Aliemmede. Mindezekből legmeglepőbb a Trantella. Kramer Rózi Váradi Jenővel táncolja. Ugy kezd, hogy az előtte tételül ifjura teszi táncos kis lábát és ebből az igéző pose-ból indul meg az olasz táncok leghevesebbike. A II. felvonás emelkedése szembetűnő. Kern Aurél zenéje jól összeválogatva a rokokó dícsimuszát látható kedvelni zengi s a balet a kinematogramban gixert nem csinál. A III felvonásban szerző a keringő századát ismerteti Osz szesen lizenhárom mozgókép van magában ebben a felvonásban s ezek közül is egy kettő külföldi, a többi mind saját felvétele az Urániának, mindeniken teljesen felismerhetők magyar művészeink és művésznőink. A következő magyar táncokban gyönyörködünk: a palotás, a kőrmagyar, a mai ifjúság tánc, modern csárdás, a nép tánc, az igazi magyar csárdás és Blaháné és Kiss Mihály csárdás. A mozgóképek igen jól sikerültek, művésznőink arcukat tisztán kilehetett venni s rájuk ösmerni. A legszebb volt a Govotte-tánc és a magyar Palotás tánc, — viszont a legújabb sikert arult „hogy nem kell a csárdást táncolni” mozgó fénykép. Ismételve az elismerés legmelegebb hangján kell adoznunk a Szab. Lyceum Urania osztályának elnöke Szobodka Dezső kir. főmérnöknek, aki ily tanulságos, élvezetes és kellemes estéket szerzett a zombori intelligens közönségnek.

* A zombori piac rendezése.

A zombori általános ipartestület az „Iparos körben” mult vasárnap értekezletet tartott a vásár- és helipiac rendezése illetve elhelyezése tárgyában. Az értekezletet Frey Imre elnök vezette. A tárgyhoz előben hozzáfűzték, de valamennyien a jelenlegi elhelyezést helytelenítették és a régi állapot visszahelyezését sürgették. Elhatározták, hogy deputációt menesztenek Latinovics Pál főisp. nhoz és Hauke Imre polgármesterhez, nemkülönben kérvényt fognak intézni a városi tanácshoz illetve a városi közgyűléshez. Különben itt megjegyezték, hogy városunk országgyűlési képviselője, dr. Drakulic Pál programkérdésében is erősen hangsúlyozta a piacz-kérdés rendezésének szükségességét, bizonyára rajta nem fog mulni, hogy az iparosok és kereskedők ezen óhaja teljesedésbe menjen is. Ezt nemcsak az iparosok és kereskedők érdeke szerint kell megoldani, de a közérdek szempontjából is kell mérlegelni. Összhangba kell hozni köztisztviselési, egészségügyi, forgalmi és tűzrendészeti szempontokat az általános közérdekkel s benne az iparosok és kereskedők érdekeit is, de semmiféle párt magán- és személyi érdekek kielégítését ne nyerienek mások rovására. A deputációk tolmácsa dr. Thurszky Zsigmond lesz.

*** Eljegyzés.** Szeitz Géza m. kir. posta- és táviraldísz jegyet váltott Paletás Irma kisasszonnyal Sztanisicon.

*** Szinügyi hír.** A zombori színházat a Nyitra városi színi kerülethez óhajtták csatolni. Ha lehetett Sopronnal, — miért ne lehetne most Nyitrával? Nincs is nagyon messze! ?

*** Városi közgyűlés.** Zombor szab. kir. városi törvényhatósági bizottsága január hó 28-án közgyűlést fog tartani.

† **Halálözás.** Drégely Ferenc, a bács-almás kir. járásbírósz telekkönyvezetője hosszabb betegség után 40 éves korában Baján elhunyt. A végelszámolása folyó hó 7-én ment végbe.

*** A zombori Filharmonikusok Társulata** 1902. évi január hó 26-ikán, délelőtti 11 órakor tartja rendes

évi közgyűlést, miről a társulat alapító, valamint pártoló tagjai ezennel értesítettek. Tárgysorozat: 1) A választmány évi jelentésének előterjesztése. 2) A választmány évi számadásának megvizsgálása, illetve a számvizsgálók jelentésének tudomásul vétele s a felmentvényre vonatkozó előterjesztés. 3) Az időközben megüresedett tisztviselői állások betöltése, illetve választmányi tagok választása. 4) Egyéb még beterjesztendő indítványok.

*** A zombori izraelita négyzet folyó hó 11-én megtartott táncmulatságán felülfizettek:** dr. Spitzer Mórné, dr. Grüner Samu, Export-gőzmalom r. t. 20—20 kor., Hauke Imre, Merkovits András, Wamoscher Aron, 10—10 kor., Kéll Mórné, Roheim Zsiga, 8—8 kor., Auspitz Zsiga, Bárány Zsiga, dr. Sági Samu, Szilágyi Mór 6—6 kor., dr. Gombos Ignác, Spitzer I. B. 5—5 kor., Messinger Józsefné, Scheer Samuné, Roheim Károlyné, Schlieszer Lázár, Schlieszer Sándor, Kende Ignác, Oblát Károly, Freund Samuné, Engel Manó, Stein Jakab, dr. Guttman Zsigmond, Löwi Vilmos, dr. Strasser Lajos, dr. Bruck Armin, Bachrach Viktor, dr. Gábor Izidor, dr. Fischer Mihály, Rónai Károly, Grosz Salamon, Weidinger S. és Zs. 4—4 kor., dr. Scheer Armin, Singer Samu, Spitzer Sándor, Falcione Lajos 3—3 kor., Holländer József, Schwarz Emil, Földvári Mór, Teles Gáspár, Wolf Arnold, Klein Albert, Spitzer S. (Bécs), Schönwald Simon, Engel Mór, Goldfahn Sándor, Brüll, dr. Kabos Márton, Ábrahám Ignác, id. Goldfahn Sándor, Weinberger Izidor, Herczeg, dr. Feles Adolf, Csapó Samu 2—2 kor., Keszler Dezső, Spitzer Vilmos, N. N. 1—1 kor. Azonkívül Weidinger S. Zs. óg 50 citrommal, Tantner Otó pedig 1 kgr. cukorkával járultak a cukorzáda gyarapításához. A zombori izr. négyzet elnöksége mindazon tisztelet uraknak és hölgyeknek, kik a jótékony cél érdekében a bal sikeréhez felülfizetéssel vagy pedig más adakozással hozzájárultak, úgyszintén a női és férfi rendezőség t. tagjainak legőszintébb köszönetét fejezi ki.

*** Népszerű gazdasági előadások a hodsági járásban.** Január hó 19-én vasárnap a hodsági járás következő községeiben népszerű gazdasági előadásokat fognak tartani: Bácsban Eichinger Adám az okserüi takarékoságról a mezőgazdaságban. — Deronján Rákity Miklós az általános gazdálkodásról. — Filipován dr. Pertschy Ferenc a bor sav és szesz tartalmának meghatározásáról. — Hodsághon Wissinger Richard a beteg állatokkal való bánásmódról. — Karavukován Grétsch Károly a szarvasmarha tenyésztésről. — Rác-Militicsen Wüsch János az általános gazdálkodásról. Parabutyon Heincz Bálint az általános gazdálkodásról. — Vajszkán Hiel Lipót a birtok telekkönyvezésről. Jövő vasárnap f. hó 26-án ismét lesznek községintéző előadások, — melyekről jövő csütörtöki számunkban fogunk hírt adni.

*** Gondnok választás.** A szabaiak szerb hitközség jan. hó 13-án népes közgyűlést tartott, melyen gondnokká újból megválasztották Rádics József földbírókost.

*** Vermes Béla Londonban.** Szabadka város képviselője Vermes Béla jelenleg az angol fővárosban Londonban időzik, hol ipari és társadalmi tanulmányokat tesz, melyről érdekes levelekben számol be.

*** Táncvizsgálat Bezdánban.** Meghívó. A bezdáni általános ipartestület 1902. évi január hó 25-én Bezdánban, a „Frank-féle vendéglő termében a saját „Otthon-alapja”-ja javára jótékony célú táncvizsgálatot rendez.

* **Vallási intollarenzia.** Szabadkán e napokban meghalt, Zódi Pál kocsáros. Katolikus volt. Első feleségétől elválva, polgári házasságra lépett a második feleségével — de egyháziilag meg nem esküdött vele, mert kánon jogilag nem is lehetett. Mint katolikusnak katolikus papnak kellett volna a végteszeséget megadni, azonban ezt Szabadkán megtagadták. Ennek következtében Bary László ref. lelkész temette el Zódi Pált úriasi közönség részvétel mellett, hol az eset általános megbotránkozást keltett a katolikusok között. Ez eset következtében eddigelő 25 család bejelentette áttérését a katolikus hitről az ev. református hitre.

* **Hymen.** Radimeczky Ferencz a jolyam és tenger hajózási részv. társ. ellenőre örök hűséget esküdött Kiss Rózsikának, Tamás György zentai telekkönyvvezető leányának Zentán.

* **Újítás a Dunagőzhajózási Társaságnál.** Az Első cs. és kir. Dunagőzhajózási Társaság igazgatósága elkészítette és f. é. január 1-én életbe léptette a társasági hivatalnokok és alkalmazottak szolgálati pragmatikáját. Ez magában foglalja a hivatalnokok és alkalmazottak jogainak és kötelezéseinek megállapítását, rangosztályok szerinti beosztását, fizetési rendszert, az előléptetési módokat, olnevezésüket stb. Az állomás — ügynőség — vezetőjének neve (címe) „ügynőségi főnök és révkapitány“, a többi hivatalnokok „tiszt“-ek és segédtiszt“-ek.

* **Bács-Bodrogh vmegey átalagossággyűje.** 1902. jan. 1. — jan. 14. ig. Vesztség: Kiszács 1 u., Piros 1 u., Tamerin 1 u., Mohol 1 u., Gyurgyevó 1 u., 1 u., Takonykór és bőrtérleg: Parabuty 1 u., Cservenka 1 u., Bács-Földvár 1 u., Ó Kér 1 u., Csurog 1 u. Rühkór: P.-Becse 1 u. Sertészet: Bajnok 1 u., Veprovác 2 u., Bács-Topolya 1 u., Ada 1 u., 1 u. Zenta 1 u., Zombor 13 udvar.

* **Ellenpetíció.** A Dr. Reich Aladár bajai országgy. képviselő mandátuma ellen benyújtott petíció ellen a baja függetlenségi párt nevében Wagner Antal és társai ellenkérvényt nyújtottak be

* **A vidéki pénzintézetek reformja.** Teljesen megbízható helyről azt az értesülést nyertük, hogy Száll Kálmán miniszterelnök a képviselőház közgazdasági bizottságának legutóbbi ülésén ugy nyilatkozott, hogy a vidéki pénzintézetek ügyének törvényes szabályozását a kormány terbe vette s hogy a kereskedelmi miniszteriumban már dolgoznak is a törvénytervezet előkészítésén.

* **Szeccsiós színház.** Az első magyar seccsiós színház művezetője Bánóczy Endre, társulatával a Délvidéken működik. Most a Bánát nagyobb községeiben tartja a társulat érdekes előadásait s azután jó át Bácskába. A magyar kultúra harcászainak eme kisdéd, de lelkes csapata, mint a művezető velünk közli, több bácskai nagytársulat községet fog utáiban ejtve látogatásával megtisztelni.

† **Gyászhir.** Jovanovics György óbecsei ügyvéd nejje Predragovics Danicza úrasszony hosszú és kinos szenvedés után e napokban elhunyt Ó-Becsen. Nagy részvét mellett tették örök nyugalomra.

* **Meghívás.** A Zombor vidéki lecsapoló társulat választmányára a folyó évi január hó 20-án (hétfőn) délelőtt 6 órákor a városházának tanácstermében ülést fog tartani.

* **Táncvigalom hangversenyel Baján.** Meghívó. „A Bajai kereskedő ifjak egylete“ 1902. február hó 1-én szombaton részben könyvtára, részben betegsegélyző pénztára javára a „nemzeti szálló“ összes termeiben Szőgyi Gina, Rothschild Zsigmondné és Pollak Fanny

úrhölgyek, Berger Dezső, Fischer József Janosits Antal, Lengyel és Szehner Sándor urak közreműködésével hangversenyegybekötött zártkörű Táncvigalmat rendez. Műsor. 1. Schubert Rosamunde. Nyitány Zongorán előadják: Jovanovits Antal és Szehner Sándor urak. 2. Verdi Aria „Troubadourból.“ Eneklí: Berger Dezső úr 3. Ridley-Kohne. Eljencsárdás. Hegedűn előadja: Fischer József úr. 4. Gounod. Faust. „Ekszeráriá.“ Eneklí: Szőgyi Gina úrhölgy. 5. Egy kis vihar Vigjáték 1 felvonásban, írta: Dreyfus Abrahám. A feleség — Rothschild Zsigmondné úrnő. A férj — Lengyel Manó úr. 6. Schumann. A két gránátos. Eneklí: Berger Dezső úr. 7. Hubay. Csárdajelenetek. Hegedűn előadja: Fischer József úr. 8. Molnár Ferencz. A pesti kislány falun. Szavalja: Pollak Fanny úrhölgy. 9. Meyerbeer. Hugonották: Apróddal. Eneklí: Szőgyi Gina úrhölgy. A zongora kíséretet Janosits Antal úr látja el.

* **Jogász vacsora Baján.** Mayer Károly kir. járásbíró kezdeményezésére a bajai bírák, ügyvédek és aljegyzők a napokban a „Casinóban“ sikerült vacsorát rendeztek. Azelőtt Zomborban is többször voltak ily társas és összejövetelek, — melyek azonban utóbbi időben elmaradtak.

* **Uj lap.** Február hó 1-én új krajczáros ujjag fog megjelenni. Címe lesz: „Budapesti Friss ujjag.“ — Lapvezér Kossuth Ferencz, felelős szerkesztő Inczedy László. A függetlenségi párt ügyét óhajtja szolgálni. Zomborban kolportörök fogják árusítani.

* **Az új ipartörvény.** A kereskedelmi miniszteriumban — mint illetékes helyről értesülünk, — az ipartörvény revíziójának munkálatai annyira előhaladtak már, hogy a törvényjavaslat teljes szövegében márcziusra elkészül, úgy, hogy még a most folyó ülészekben a Ház asztalára kerül. A törvény első részének revíziójával, amely az ipari képzést és a törvénykönyv általános részét öleli föl. — Abonyi Emil minisztertanácsos, kit az új ipartörvény kodifikálásával megbíztak, már teljesen elkészült. Most folyik az iparfejlesztési szakosztályban az anyaggyűjtés a munkásvédelem törvénybe iktatására. Az új törvény behatáron fogja tárgyalni e nagyfontosságú társadalmi kérdést, főként a női és gyermekmunkások védelmének szempontjából. E kérdések szabályozásánál érvényre fog emelkedni a svájci, belga és svéd munkástörvények szelleme, melyek amaz országok proletáriusának sorsán oly emberbaráti módon javítottak. És főként ipari államok viszonyaira mért törvények tartalma természetesen viszonyainkhoz alakítva nyer majd helyet az új ipartörvényben. Jelentős módosítás vár az ipari oktatásra és az ipartestületnek viszonyaira is az új ipartörvényben, mely sok függő kérdést fog megoldani.

* **Hymen.** Leibach Antal felső roglaticai nagybirtokos kedves műveltségű leánya, Ella k. a. e hó 6-án jegyet váltott dr. Dukavits Istvánnal, Sopron vm. főispáni titkár, belligymín. fogalmazóval.

* **A becsületes megtaláló keresztetik.** Folyó hó 7-én este a gyorsvonat előtt esetleg a bajai uton egy szarvas fogantyus sétat (emléktárgy) elveszett. Kértilik a becsületes megtalálót, hogy azt, jó jutalmazás ellenében e lap kiadó-hivatalában adja át.

* **Nincsen jég.** Enyhé és meleg az inójárás. A föld nincsen takarva szép fehér hólepel és a jégpálya nem lehet korcsolyázni. Ez azonban még nem volna oly nagy baj, mint az, hogy a végvermek még mindig üresen állanak, pedig már hatóságrendelet is van, hogy a vermek jéggel megtöltsenek. Mert e rendeletek ilyen időtájt bocsátatnak ki, mi-

dőn már jó vastag jég réteg fedi a vizeket. Ez a rendelet azonban az egyszer nem lesz foganatosítható, mert máig még nincs jég.

* **A kalocsai és bácsi püspöki egyházmegye halottja.** Dr. Hopf János, a kalocsai főkapitán nagyprépostja és címzetes püspök tegnapelőtt 85 éves korában meghalt Hopf a szabadságharc alatt nagy szerepet játszott. Lonovics csanádi püspöknek hosszú ideig titkára volt és vele maradt akkor is, mikor püspök Kufsteinba vitték s később is, mikor Bécsben internálták. Ott ismerkedett meg Hopf azokkal a csüggedést nem ismerő hazafiakkal és publicistákkal, a kik az osztrák császárvárosból elesetgettek a jobb jövő reményét. Meghitt embere volt gróf Széchenyi Istvánnak is, a ki rendkívül alapos és széleskörű jogi ismereteiért nagybecsülte, sőt bizalmasává tette a fiatal papot és utolsó németnyelvű röpiratának elkészítésénél segítségül is vette Hopf nagy tudását és ritka éles logikáját. A 60-as években püspökével Budapesen lakott és sűrűn érintkezett az akkori publicistákkal, a kikkel közös érzés- és gondolkodásmód fűzte össze. A kalocsai főkapitán tagjává 1867-ben nevezette ki Lonovics, a ki akkor már kalocsai érsek volt. Azóta visszavonultan élt, mint a hazafias és kulturális intézmények bőkezű pártfogója. Könyvtára páratlanul gazdag, kevés hozzá hasonló akad magánkönyvtáraink között. Végrendeletileg 40.000 koronát hagyott jótékonyára.

* **Árad a Tisza.** Bácskai hírek szerint a Tisza folyó a tavaszias időjárás szájba magát: kidagad téli ágyából. A most helen folyton áradt és most már oly magas a víz állás, mint a tavaszi olvadások idején szokott lenni. — Mármarmosgyóben meg akkora árvíz keletkezett a magas hegység elolvadt hótelegeiből, minőt 1869 óta nem érték.

* **A német időjós.** Falb Rudolf, kinek a mult adventre szóló jóvendőléseit az enyhé időjárás ugyancsak leczáfolta, az új évben megint közhírré teszi, minőt időváltozásokat érez meg erre az évre előre. Januárban kevés havat, februárban nagy hófúvásokat, márczius, áprilisban szintén erős havazást jóvendől, kritikus napokul január 24. febr. 22. márcz. 10. ápr. 8. át jelöli meg.

)(**Sohr Sándor nőiruha-divattermét,** ahol jelenleg is szebbnél szebb női toillettek készülnek, különösen most a farsangi idényben ajánljuk a t. hölgyközönségnek figyelmébe, annál is inkább, mert nála az árak igen méltányosak. — Legújabb francia, angol és bécsi divatlapok a t. hölgyközönségnek rendelkezésére állanak.

)(**Kiadó lakás.** 2 udvari szoba, konyha és mellékhelyiségekben álló lakás a párizsi-utcában azonnal kiadó. Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

)(**A Koronamalom kitünő minőségű darabos szalonszenet árusít** ólomzáros zsákokban, házhoz szállítva.

Csarnok.

Paraszt szívek.

Csunya, ősi idő volt. Az országút egyhangu szürkéségével, kétoldalt húzódo árkvál már végtelenség tetszett. A sötétség alig észrevehető lassusággal kezdett ereszkedni s mire észrevettük, egész sötét volt körülöttünk. A mi ősi időben megszokott dolog. Előbb még vigan kocogtunk előre s most egyszerre alig lehetett ellátni pár lépésnyire.

Egy kis mezővárosba igyekeztem vadászatra, eleget teendő egy barátom szives

meghívásának. Számításom szerint, ugy másfél órai ut velt még hátra.

Dél óta mentünk már Fehérvárról Kocsisom, a kit ott fogadtam fuvarban jóképű magyar gyerek, az egész uton nem szót egy árva szót se, a dunántúli ember természeté szerint, most megallította a poroszkáló lovakat s hátra szól, ki sem véve pipáját szájból:

— Azt hiszem, ma nem jutunk haza.

Ha pedig egyszer mondotta, akkor annak alapjának is kell lennie. Dunántúli ember megrágya azt, a mit kimond.

— Igaz, igaz; de valahova mégis be kell térnünk.

Erre azután megint nem szolt semmit, csak felhuzta a vállát s a lovak közé csapott. A sötétség egyre nagyobb lett, már az utszéli árkot is alig láttunk. Egyszerre fehér világosságban uszik a környék egy pillanatra, majd függelékül óriási dörgés reszketeti meg a levegőt.

— No, most siessünk, — mondta az emberem, hogy utól ne érjen a vihar.

És röpült a kocsi a sötétben, majd a villám okozta fehér fényben. Végre felült messziről valami apró fény, majd sorjában a többi.

Falu közelében vagyunk.

De mintha csak a vihar is erre várt volna, egy hatalmas dörgés, mely mintha csak léket ütött volna a menyboltozatot, szörnű zapor szakadta nyakunkba. A lovak vadul vágattak, úgy, hogy az első házaknál meg se lehetett állani.

Szegény állatok egész testükben remegtek, mikorra megállottunk. Leugrottam a kocsiról s megzörgettem a becsukott ajtót. Nem soká kellett várakoznom, beengedtek.

— Szállást keresek jó pénzért, — mondottam az ajtónyitónak.

A villám fényénél végig nézett rajtam, aztán így mondotta:

— Pénzért nem adhatok, nincs vendégfogadó, de szép szóért szivesen.

No, azután beljebb kerültünk. Én is, a kocsi is, meg a lovak is.

Hát valahogy így ismerkedtem meg az öreg Korpáccsal. O volt a szives vendéglátó.

A magyar embernél addig nehéz a szó, míg megindul.

Az öreg kusza vonásairól láttam, hogy valami nagy lelki fájdalom érthette nemrégiben. Nem is csatlakoztam. Egyszerre csak minden okadatolás nélkül egy rövid pauza után felsóhajtott az öreg:

— Hej, csak vázsonnép ne lenne a világon. Különösen pedig szemrevaló, fiatal fajtájú! . . .

Várt egy pár pillanatig, azután így olytatta.

— Vagy ha már van is, hát ne lenne vén fejú számár, akit megcsalnak, meggyaláznak.

Látta, hogy érdeklődve hallgatom hát elkezdett beszélni.

— Az én asszonyom olyan fajtájú fehérré volt. Én pedig a vénfejú számár voltam! . . . Bizony nem illettünk össze. Tudom én, akkor is tudtam, de hát hiába, úgy éreztem, hogy nem tudok nélküle élni. . . . Fekete bogárszeme, picziny, piros ajka megróntott, megbabonázott. Tizenöt esztendeje, hogy özvegy módra él-

degélek és soha, még egy pillanatra se jutott eszembe hogy asszony után nézzek. S egyszerre meglátom ezt a lányt. Hej! Mondogatták, hogy kikapós fajtájú, fiatal hozzám, vén vagyok én hozzá, de hát a szerelmes embernek haszntalan is beszélnek.

Megkérdeztem akar-e az enyém lenni? Persze, hogy akart. Hisz nekem kétszáz hold földem, házam, gazdaságom van, hogyis ne akart volna.

Neki nem volt egybe pár szál ruhájánál, egyebet se hozott magával.

Egy darabig csak megvöltünk, igaz, hogy nem soká. Szugdoldoztak róla a fülembe innen is, onnan is, de én hittem benne mint a menyországban. No hát azután egyszer megtudtam, hogy a vén asszonyok nem hazudtak. Nem tagadhatta, le nem esküdhetette. Össze pakkoltattam a ruháit, a miket magával hozott és kikergettem. Sirt, rimázkodott, nem hallgattam meg, kiűztem.

Látja, akkor is ilyen idő volt, így hullott az eső, így dörgött az ég s ő ment, nem tudom hová, ű se tudta hová. De bántani nem bántottam, egy ujjal se nyultam hozzá.

Itt elhallgatott. Durva kezei remegtek, végig simította barázdás homlokát. Mintha az eső suhogását hallgatta volna.

— És nem bocsátok meg neki soha, soha.

Ha azt hallom, hogy egy szavamtól függ az üdvössége, néma maradok.

Egy hatalmas dörgés adta meg rá a zárópontot.

A napokban a véletlen arra felé vitt ismét a hol talán egy év előtt Korpács vendégszeretét élveztem. A kíváncsiság be vitt hozzá.

Vajjon mit csinál az öreg?

Fiatal, tüzes szemű, darázs dereku menyecske nyitott ajtót. Sötét szemei csak úgy perzseltek arczomat.

— Korpács gazdát keresem, — mondottam neki.

— Az uramat? rögtön ide küldöm.

S kiperdült a szobából.

Nem sokáig vártam az öregre. Szinte vissza fiatalodott vagy tíz esztendővel.

— No, jó öreg, emlékszik-e még rám?

Végig nézett Korpács, megvakarta a fületövét, aztán azt mondta, hogy emlékszik.

Az én oldalamat meg furta már a kíváncsiság, megkérdeztem tréfásan.

— Hát ez a helyre vászoncseléd ki vóna?

— Hát biz a feleségem, az anyjukom. Alighanem eszébe jutott, hogy már beszélt róla, mert hozzátette mindjárt:

— Hát tetszik tudni, mégis csak kell asszony a házhoz. Meg azután hiába, nem tudtam nélküle megenni. . . . De leginkább azért fordult így a dolog, mert szentül megígérte, hogy már hű lesz, de igazán hű lesz.

— No, ha megikérte, az már más, — feleltem, míg tekintetem az udvaron járt, a hol a szép menyecske épen valami fiatal paraszt suhanczczal incselkedett.

— Ugy bizony, megígérte, — mondotta még egyszer nagyobb nyomaték kedvéért, az öreg. Salgó F. László.

Kiadó-laptulajdonos: Oblát Károly.

Nyiltér*)

Nyilvános köszönet.

WILHELM FERENCZ úrnak, gyógy-szerész Neunkirében, (Alsó-Ausztriában), az antirheumatikus és antirhilitikus vértisztító tea felalálójának. Kőszvény és eszú (rheuma) ellen vértisztítólag hat.

Midőn a nyilvánosság elé lépek, tesszem ezt egyrészt azért, mert kötelességemnek tartom, Wilhelm Ferencz neunkiréni gyógy-szerész úrnak legforróbb köszönete mondani azokért a nagybecsű szolgálatoért, melyek az ő vértisztító-teája fájdalmas eszú-bántalmában mámban tekiek, másrészt meg azért, hogy ebben a bajban szenvedtek erre a jeles teára figyelmesé tegyem. Nem vagyok képes azon kínos fájdalmat látni, melyet teljes 8 esztendőn keresztül mindennemű idóvaltozások tagyamban szenvedtem s mely szenvedést sem a gyógyszerék, sem a Bees-mellati szalvada, kénes fürdő használata sem szabadított meg. Almatlanlő hánykolódtem eszesen, át ágyamban, kinezésem roszabodott és testi erőm fogyott. A fent említett teának 4 heti használata után nemcsak fájdalomtól szabadultam meg teljesen és most is, hogy már 6 hete nem iszom teát, fájdalomól ment vagyok, de testi állapotom is javult. Előösen meg vagyok győződve, hogy mindenki, a ki hasonló bajban épen teához folyamodik, úgy mint én is, annak felalóját, Wilhelm Ferencz urat, áldani fogja. Il-

Kitűnő tisztelettel

BUTSCHIN-STREITFELD grófnó alezredesné.

*) Ezen rovatért nem felelős a szerk.

62. szám
K. 902.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye bajai járásához tartozó Báth-Monostor községben lemondás folytán üresedésbe jött községi irnoki állásra ezenel pályázatot nyitok s felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajlják, hogy kelően felszerelt folyamodványikaik hozzáim legkésőbb folyó évi február hó 1-ig nyujtsák be.

Az állás javadalalmazása havi előleges részletekben fizetendő 800 korona és anyakönyvvezelő helyettesé ki-nevezetelése eselén 40 kor. tiszteletdíj.

Baján 1902. január 8-án.

főszolgabíró hiv. távol

Meutényi s. k.,
szolgabíró.

Kérlek minden nyilvános, helyiségben kéni: Sport & Salon a legelőnyösebb, dűsarálsabb és legelőnyösebb körökben, klubokban és nyilvános helyeken bel- és külföldön elterjedt társasági, társasági, társasági, művész- és sport- indústriás-kal nyeg.

Megjelen minden szombaton.

Minden számmal kezdőhet az előfizetés.

Bendes kiadás 24. k.
Luxus-kiadás 40. k.
Dűsz-kiadás 100. k.

Egyes számok a bekiadás elandeben, levélhelyiségben. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Bees IV. Pólistgasse 1.

A magyar kir. államvasutak téli menetrendje.

Winter-Fahrordnung der k. u. g. Staatsbahnen.

Érvényes 1901. évi október 1-től. — Gültig vom 1ten Oktober 1901.

Table with columns for Oda (direction), Budapest k. p. u. - Zimony - Belgrad, and Vissza (return). Rows list departure times and station names like SZABADKA, Bács-Topolya, Hegyess-Feketehegy, Verbász, Órkeér, Kiszásos, UJVIDÉK.

Table for route Oda Szabadka - O-Becse - Vissza. Columns include V. v., SZ. V., ind., SZABADKA, erk., SZEGED-RÖKUS, ind., ZENTA, erk., BÖRGÖS (136), ind., Mohol, erk., Bács-Petrovovszellő, ind., Ó-BECSE, ind.

Table for route Oda Szeged-Rökus - Zenta - Vissza. Columns include V. v., SZ. V., ind., SZEGED-RÖKUS, erk., Röske, ind., BÖRGÖS (136), ind., Börgös, erk., Bács-Martonos, erk., Ó-Kanizsa, erk., Adony, erk., ZENTA, ind.

Table for route Oda Szabadka - Baja - Vissza. Columns include V. v., SZ. V., SZ. V., ind., SZABADKA, erk., Oskéria, erk., Bács-Álmás, erk., Almás, erk., Bikity-Borsod, erk., BAJA, ind.

Table for route Oda Baja - Ujvidék - Vissza. Columns include V. v., SZ. V., SZ. V., ind., BAJA, erk., Bejosszallástörő, erk., Vaskut, erk., Gara, erk., Rigyia, erk., Szanisics, erk., Gákova, erk., Nenadies, erk., Zombor (érk.), ind., Zombor-vásártér, erk., Fernbach-szállás, erk., Zsárkorács, erk., Ó-Szappár, erk., Bressztopács, erk., Hódásgh, erk., Parabuty, erk., Párga, erk., ind., GAJDOBRA, erk., Bülkesz, erk., Petrovitz-Glozsán, erk., Futak, erk., UJVIDÉK, ind.

Table for route Oda Szabadka - Dálja - Vissza. Columns include V. v., SZ. V., gy. v., SZ. V., ind., SZABADKA, erk., Tarankut, erk., Bujmók, erk., Nemes-Militás, erk., ind., ZOMBOR, ind., Priglavjevo-Szt. Ilyán, erk., SZ. V., gy. v., SZ. V., ind., GOMBOS, ind., ERDŐD, erk., DÁLJA, ind.

Table for route Oda O-Becse - Ujvidék - Vissza. Columns include SZ. V., V. v., SZ. V., ind., O-BECSE, erk., Bács-Páldvár, erk., Csűrög, erk., Zsablya, erk., Goszpod nec, erk., Fenerin, erk., Járak, erk., VASKAPU, erk., VASKAPU, erk., UJVIDÉK, ind.

Table for route Oda Ujvidék - Vaskapu - Titel - Vissza. Columns include SZ. V., V. v., ind., UJVIDÉK, erk., VASKAPU, erk., VASKAPU, erk., Katy, erk., Tassa-Kálmánfalva, erk., Kovil-Szt. Ilyán, erk., Vilvov-Gárdnerezo, erk., Lok, erk., TITEL, ind.

Table for route Oda Hegyess-Feketehegy - Palánka - Vissza. Columns include V. v., V. v., ind., HEGYES-FEKETEHEGY, erk., Teleoska, erk., Kula, erk., Bélapusztá, erk., Torzsa, erk., Despot-Szt. Ilyán - Pivnieza, erk., Szűbás, erk., ind., GAJDOBRA, ind., PALANKA, ind.

Table for route Oda Szeged-Rökus - Szabadka - Vissza. Columns include szem. v., szem. v., szem. v., szem. v., vegy. v., SZEGED-RÖKUS, erk., Röske, ind., BÖRGÖS, ind., Királyhalom, erk., Pálies, erk., SZABADKA, ind.

Jegyzet. Az esti 6 óratól reggeli 5 óra 59 percig terjedő éjjeli idő óraszámai kövér betűkkel vannak nyomtatva. A menetrend baloldali számai felülről lefelé, a jobboldaliak pedig alulról felfelé olvasandók. Anmerkung. Die Stunden von Abends 6 Uhr bis Morgens 5 Uhr 59 sind fett gedruckt. Die Zahlen auf der linken Seite sind von oben abwärts, und die auf der rechten Seite von unten aufwärts zu lesen.

A vonatok érkezése és indulása Zomborban.

Table showing arrival and departure times for Zombor. Columns: Érkezés (Arrival), Indulás (Departure). Rows list destinations like Szabadka felől, Gombos felől, Szabadkára, Gombosra, and departure times such as 6 óra 41 percz reggel, 11 óra 22 percz délelőtt, 4 óra 39 percz reggel, 3 óra 41 percz délután.

Svájci óra-ipar.

Csak 16 kor.

Vakértőknek, tisztéknek, posta-, vasúti- és rendőrszolgálati tisztaknak, valamint mások számára hoztuk, hogy mi az eredeti genji 14kar, elektro-arany-plaque reményes órák Glass-lütle-rendszer egyedüli elarusítását átvettük. Ezen órák antimagnetikus precíz szerkezettel vannak ellátva, legpontosabban vannak szabályozva és kipróbálva és minden egyes órára három évi írásbeli jótállást vállalunk. Az óratokok, melyek három fedélből, egy rugós fedélből (Savonetti) állnak, pompás eszegdívatosabb kiállításuk és az ujjonnan feltáit ab-azsolat változtatást amerik. goldin érábt készítenek.

azonkívül egy 14karat. aranyelmezzel vannak átvonva, midáit oly eredeti hasonlóságuk a valódi arany órákhoz, hogy még vakértők által sem különbözethetők meg egy 200 korona értékű valódi arany óráttól. A világ egyedüli órája, mely soha sem vesztíti el valódi arany kinézetét 10.000 utánerendelést és körülbelül 3000 dicséret levelet kaptunk 6 hónap leforgása alatt. Ara egy uraly női óráknak csak 16 kor. várn- és bérmentve. Minden órához egy kórték ingylen. Legdrágább és legelő-gánabb arany-plaque-lánok urak és hölgyek részére (nyak-lánok is) a 3, 5 és 8 korona. Minden meg nem felelő ára kifogás nélkül visszavetjük, midáit semmi kockázat. Szé-külde utávet vagy a pénz előtérre beküldés elágában. — Rendelmények intézendők:

Uhren-Versandhaus, "Chronos" Baseli O. (Sohnlew), Levek Svájca 25 Ill., levelezőlapek 10 álleres bélyeggel ellátva káidendők. — Magyar levelezés.

Vagyongyűjtés: RUDA ÉS BLOCHMANN Budapest—Bia.

Mindenkét kaplatat.

CZUBA-DUROZIER & Co.

FRANZIA COGNACGYÁR, PROMONTOR.

COGNAC

Van szerencsém a tisztelt közönség becses tudomására hozni, hogy a Gallé-féle gyógylát 1902. évi január hó elsején Bieliczky Károly gyógy-szerész úrtól örök áron megvettem.

Tisztelettel

MIHAJLOVICS ISTVÁN

GYÓGYSZERÉSZ.

Schottola Ernő

Budapest.

műszaki központi üzlet VACZI-körut 33.

A ruggyantagyártás meghonosítója.

Legujabb szerkezetű

BORFEJTŐGÉPEK

ruggyanta tömlők, minden néven nevezendő pinzegazdászati gépek és eszközök, nagy gyári raktára

magas nyomású borszűrők

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Laubsäge

Warenhäuser gold. Pelikan Wien, Preschutgrah, Wien.

Igen fontos gyomorhajásoknak.

Étvágytalanság, gyomorhajók, rosullét, fejfájások rossz emésztés következtében, gyomorfengesség emésztési zavarok stb. — Azonnal eltávolíthat az ismeret **Brody-féle mariaczell gyomoreszpek**. Minden gyógyszerárban kapható. Sok ezer köszönet- és elismerőlevelek: Ara egy üvegnek használati utalással 40 kr., duplaüveg 70 kr.

Központi szétküldés: Carl Brady, Apotheke, zum König von Ungarn, Wien I.

Hamisításoktól óvakodjunk, a valódi Mariaczell gyomoreszpek védjegy és aláírással **Carl Brady** vannak ellátva.

Ara figyelni, hogy a régi hírneves valódi Brady-féle mariaczell gyomoreszpek üvege 40 kr., duplaüvege 70 kr-ba kerül, a nem valódiak pedig, utánzóttak és hasznatlanok, olcsóbb árban 35 krajával arusítottak.

Millió hölgy használja a

„FEEOLIN”-t.

Kérdése csak hátróvárt, hogy a „FEEOLIN” nem a legjobb kozmetikum az arcnak, a hajnak és fogaknak? A legbiztonságosabb arcnak és a legenyesebb arcnak előköl. Ude, finom-ágot és alakot nyar a „FEEOLIN” használatát által. A „FEEOLIN” a legnemesebb és legfrissőbb növényből elő-állított szappan. Jótállunk továbbá, hogy az arcnak és a hajnak, bőrének, tisztaságát és egészségét (vagyis stb. a „FEEOLIN” használatát által nyomtalanul eltűnnek. A „FEEOLIN” legjobb hajkondító — hajápoló — és hajszépségápoló — megakadályozza a hajhullást, a megkopasodást és a fejbetegségek előzését. A „FEEOLIN” egyben a legtermészetesebb és leg-jobb fogtisztító. A ki a „FEEOLIN” által állandóan szappan helyét használja, fiatal és szép marad. Kötőszálak ma-gunkatapozászonál visszahúzóára, ha a „FEEOLIN” használatát nem veszi. Egy darab ára 1 kor., 3 darab 2.60 kor., 5 darab 4 kor., 12 darab 7 kor. Egy darab utáni portó 20 Heller, 3 darabon utáni 60 Heller. Utánzóttak és hasznatlanok, Magyarországon KÉTH Y. órák tárában Bács, VII., Martinihofstr. 85

Mindazoknak, a kiknek a gyomor meghűlése vagy túlmelegése, hiányos nehezen emészthető, túlságos meleg vagy hideg ételek élvezése, avagy rendellen élet-mód folytán gyomorhajók van, u. m. katarrrus, gyomorfőres, gyomorfájdalom nehez emésztés vagy elnyálkásodás — nagyon kitűnő háziszor ajánlatik, melynek meglepő hatása már sok esztendőn át ki van próbálva.

Ez a Hubert Ullrich-féle Gyógyfüves bor.

E gyógyfüves bor jeles, gyógyhatásos füvekből jó bor al van készítve képzeli, erőlti az ember emésztési szerveit. A gyógyfüves bor eltávolítja az emésztési akadályokat és hatáson kézrehat egészszéves vér képződéséhez.

E gyógyfüves bor idején való használata a gyomorhajókat már csirájában elfojtja. Azért nem kell késedelmezni idejekorán használni.

Jelenségek, u. m.: főfájás, bíbfűzés, éretés, purfadság, rosszullet hányással, melyek dült gyomorhajónál annál erősebben föllépnek, gyakran egy-két ivás után már eltűnnek.

Székrekedés és ennek kellemetlen következménye: sorulás, kolikafájdalmak szivdobogás, álmatlanság, vérsűrűsödés a májban, lépben ezen gyógyfüves bor által gyorsan eltűntetnek.

A gyógyfüves bor az emészthetelenséget megszünteli s könnyű székelés által a rossz anyagokat a gyomor belekől eltávolítja.

Becsélt, szápadt kinezés, vérszegénység, erőtlenség többnyire a rossz emésztés, hiányos vérképződés és a máj beteges állapotának következménye. Elvágyhiány, ideges kimerülés, rossz kedélyállapot, ugy mint gyakori főfájás, álmatlan éjszakák mellett az ilyen emberek lassan hervadnak.

A gyógyfüves bor az elgyengült éteterőt újból fölvillanyozza.

A gyógyfüves bor fokozza az étvágyat, elősegíti az eszmésztést és táplálkozást, előmozdítja az anyagcserét, gyorsítja a vérképződést, lecsendesíti a túlzalgotott idegeket és új élekedvet szerz. Számos elismerés és hálaírat bizonyítja ezt.

Gyógyfüves bor 1 fnt 50 kr. és 2 fntos üvegekben hapható: Zombor, Nemes-Militics, Csonopla, Keryaja, Uj-Szivác, O-Szivác, Bács-Bresztovác, Bács-Doroszló, Priglejevica-Szl.-Iván, Apalín, Kupuszina, Bodrogh-Monostorszeg, Bezdán, Béreg, Szántova, Sztanisils, Bajmok, Pacser, O-Morovicza, Bajsa, Bács-Topolya Kis-Hegyes, Szegegy, Bács-Feketehegy, Kula, Uj-Verbász, O-Verbász, Kuczura, Torza, Kis-Kér, Bacs-Szl.-Tamás, Dárda, Kácsfalú, Vörösmart, Bán, Baranyavár, Lőcse, Mohács, Duna-Szekeső, Baracska, Gara, Kalyvár, Bács-Madaras, Bács-Almás, Bikity, Bács-Vaskut, Bács-Monostor, Szerelme, Baja, Szabadka, Eszék, a gyógyszerárakban, s valamennyi kisebb-nagyobb magyarországi helységben osztrákmagyar gyógyszerárakban.

A zombori gyógyszerészek 3 és több üveg gyógyfüves bort eredeti árban Ausztria-Magyarország minden helységébe küldenek.

Ugyszintén küld TEMESVÁRY JÓZSEF zombori gyógyszerész 3 és több üveget a növénybortól, eredeti áron ausztria-Magyarország minden helységébe.

Óvakodjunk az utánzásoktól.

Kizárólagosan csak **Hubert Ullrich-féle** gyógyfüves bort kérjük!

Gyógyfüves borom nem titok; alkatrészei: Malaga bor 450,0, borszesz 100,0 Glycerin 100,0, vörös bor 240,0, (Ebereschensaft) Nyárfanedv 150,0, meggnyed 320,0, Manna 30,0, kőmény, annanas. Honagyökér, amerikai erőgyökér, Enciagyökér, Kalmuszgyökér, á-á 10,0. Ezen atkátreszet keverjük!